

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	11.1-2MAT-D1.2.01-DMSP	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Dydaktyka matematyki szkoły ponadpodstawowej
	angielskim	Didactics of mathematics of secondary school

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	<i>matematyka</i>
1.2. Forma studiów	<i>studia stacjonarne / studia niestacjonarne</i>
1.3. Poziom studiów	<i>studia drugiego stopnia</i>
1.4. Profil studiów	<i>ogólnoakademicki</i>
1.5. Specjalność	<i>nauczanie matematyki (moduł 1.2)</i>
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	<i>WM, Instytut Matematyki</i>
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	<i>dr Anna Sieczko</i>
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	
1.9. Kontakt	<i>asieczko@ujk.edu.pl</i>

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	<i>S 1.2</i>
2.2. Status przedmiotu	<i>fakultatywny</i>
2.3. Język wykładowy	<i>polSKI</i>
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	<i>2</i>
2.5. Wymagania wstępne	<i>Uprawnienia do wykonywania zawodu nauczyciela</i>

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	<i>wykład specjalnościowy (30 godzin – studia stacjonarne, 30 godzin – studia niestacjonarne), konwersatorium (60 godzin – studia stacjonarne, 30 godzin – studia niestacjonarne)</i>	
3.2. Sposób realizacji zajęć	<i>zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK,</i>	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	<i>Zaliczenie z oceną (w. spec.), zaliczenie z oceną (konw.)</i>	
3.4. Metody dydaktyczne	<i>wykład specjalnościowy –wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, objaśnienie, konwersatorium –dyskusja, pogadanka, praca ze źródłem drukowanym, referat, ćwiczenia przedmiotowe</i>	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<i>Krygowska Z. Zarys dydaktyki matematyki cz. 1, 2, 3. WSiP. Warszawa 1977.</i> <i>Tocki J. Struktura procesu kształcenia matematycznego. WSP. Rzeszów 2000.</i> <i>Siwek H. Dydaktyka matematyki. Teoria i zastosowania w matematyce szkolnej. WSiP. Warszawa 2005.</i> <i>Turnau S. Wykłady o nauczaniu matematyki. PWN. Warszawa 1990.</i> <i>Podręczniki do nauki matematyki w szkole ponadpodstawowej, zgodne z obowiązującą podstawą programową</i>
	uzupełniająca	<i>Ciosek M. Proces rozwiązywania zadania na różnych poziomach wiedzy i doświadczenia matematycznego. WNAP. Kraków 2005</i> <i>Materiały do studiowania matematyki cz. I -prace prof. dr hab. A. Z. Krygowskiej. Płock 2000; cz. II - prace prof. dr hab. B.</i>

		<i>Noweckiego. Płock 2001; cz. III -prace dr M. Klakli. Płock 2001, cz. IV- prace prof. dr hab. J. Koniora. Płock 2002.</i> <i>Wybrane artykuły z czasopism dla nauczycieli matematyki: „Matematyka”, „Matematyka w szkole”, „Nauczyciele i matematyka plus technologia informacyjna”</i> <i>Materiały zamieszczone na stronach Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (http://www.cke.edu.pl/) i Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej (http://www.oke.lodz.pl/)</i>

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

Wiedza

- C1 – zapoznanie studentów z aktualnymi poglądami na nauczanie matematyki w szkole ponadpodstawowej oraz różnymi koncepcjami nauczania tego przedmiotu
- C2 - wyposażenie studentów w wiedzę teoretyczną i praktyczną pozwalającą przyszłemu nauczycielowi matematyki na samodzielne planowanie i prowadzenie procesu dydaktycznego w szkole ponadpodstawowej

Umiejętności

- C3 – kształtowanie umiejętności analizy dydaktycznej treści występujących w podręcznikach szkolnych do szkoły ponadpodstawowej
- C4 – kształtowanie umiejętności planowania pracy dydaktycznej z uczniami o różnych potrzebach edukacyjnych

Kompetencje społeczne

- C5 –uświadamianie studentom, że zawód nauczyciela matematyki wymaga ciągłego doskonalenia się

4.2. Treści programowe

Wykład specjalnościowy: Definicje pojęć matematycznych, różne typy definicji. Twierdzenia matematyczne i ich budowa. Dowodzenie twierdzeń matematycznych w szkole ponadpodstawowej. Rozumowania matematyczne, różne typy rozumowań (wnioskowanie empiryczne, rozumowanie intuicyjne, rozumowanie formalne; rozumowanie dedukcyjne i redukcyjne). Trudności uczniów w dowodzeniu twierdzeń matematycznych. Błędy uczniowskie. Praca z uczniem o niskich umiejętnościach matematycznych i praca z uczniem uzdolnionym matematycznie w szkole ponadpodstawowej. Konkursy matematyczne dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Olimpiada Matematyczna. Kontrola i ocena efektów pracy uczniów. Ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne. Egzamin maturalny. Badania edukacyjne w Polsce i na świecie (m.in. badanie PISA, PIAAC).

Konwersatorium: Analiza dydaktyczna występujących w podręcznikach szkolnych definicji pojęć matematycznych. Konsekwencje wynikające z przyjęcia określonej definicji. Definicje równoważne. Twierdzenie matematyczne i jego budowa. Wybrane twierdzenia matematyczne występujące w szkole ponadpodstawowej. Dowodzenie twierdzeń w szkole ponadpodstawowej. Rozwijanie umiejętności dowodzenia twierdzeń. Rozumowania matematyczne, różne typy rozumowań (wnioskowanie empiryczne, rozumowanie intuicyjne, rozumowanie formalne; rozumowanie dedukcyjne i redukcyjne). Błędy uczniowskie. Praca z uczniem o niskich umiejętnościach matematycznych i praca z uczniem uzdolnionym matematycznie. Charakterystyka konkursów matematycznych dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Charakterystyka zadań olimpijskich. Przygotowanie uczniów do Olimpiady Matematycznej. Kontrola i ocena efektów pracy uczniów. Zadania matematyczne na egzaminie maturalnym. Badania edukacyjne w Polsce i na świecie.

4.3 Przedmiotowe efekty kształcenia (mała, średnia, duża liczba efektów)				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu kierunkowego	Odniesienie do efektów kształcenia	
w zakresie WIEDZY:			dla kierunku	dla obszaru
W01	omawia budowę definicji pojęć matematycznych, podaje przykłady różnych typów definicji pojęć matematycznych występujących w programach nauczania matematyki w szkole ponadpodstawowej	++ ++ ++	MAT2A_W01 MAT2A_W02 MAT2A_W03	X2A_W01 X2A_W02
W02	omawia budowę twierdzeń matematycznych, podaje przykłady twierdzeń o różnej budowie	++ ++	MAT2A_W02 MAT2A_W03	X2A_W01 X2A_W02
W03	charakteryzuje typy rozumowań matematycznych (wnioskowanie empiryczne, rozumowanie intuicyjne, rozumowanie formalne; rozumowanie dedukcyjne i redukcyjne)	++ ++	MAT2A_W02 MAT2A_W03	X2A_W01 X2A_W02
W04	klasyfikuje błędy uczniowskie i wymienia sposoby przeciwdziałania błędom uczniowskim	++ ++	MAT2A_W02 MAT2A_W03	X2A_W01 X2A_W02
W05	charakteryzuje wybrane konkursy matematyczne dla uczniów szkół ponadpodstawowych, ze szczególnym uwzględnieniem Olimpiady Matematycznej	++ ++	MAT2A_W02 MAT2A_W03	X2A_W01 X2A_W02
W06	potrafi wymienić i scharakteryzować najważniejsze badania edukacyjne w zakresie matematyki w Polsce i na świecie	++ ++	MAT2A_W02 MAT2A_W03	X2A_W01 X2A_W02
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	dokonuje analizy dydaktycznej definicji pojęć matematycznych, występujących w programach nauczania matematyki szkoły ponadpodstawowej	++ ++ ++	MAT2A_U21 MAT2A_U22 MAT2A_U24	X2A_U01 X2A_U06 X2A_U07
U02	dokonuje analizy dydaktycznej twierdzeń matematycznych, potrafi podać dowody tych twierdzeń na poziomie ucznia szkoły ponadpodstawowej	++ ++ ++	MAT2A_U21 MAT2A_U22 MAT2A_U24	X2A_U01 X2A_U06 X2A_U07
U03	prowadzi rozumowania matematyczne i ocenia rozumowania przeprowadzone przez inne osoby	++ ++ ++	MAT2A_U21 MAT2A_U22 MAT2A_U24	X2A_U01 X2A_U06 X2A_U07
U04	przewiduje typowe błędy uczniowskie; ocenia prace uczniów i właściwie reaguje na błędy uczniowskie, analizuje wyniki testów i sprawdzianów	++ ++ ++ ++	MAT2A_U13 MAT2A_U21 MAT2A_U22 MAT2A_U24	X2A_U01 X2A_U06 X2A_U07
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	stawia pytania, służące pogłębieniu własnego zrozumienia danego tematu lub odnalezieniu brakujących elementów rozumowania	++ ++ ++	MAT2A_K02 MAT2A_K05 MAT2A_K07	X2A_K01 X2A_K05
K02	pracuje w grupie, komunikuje się z innymi jej członkami. Współpracuje z pracownikami szkoły i środowiskiem nauczycielskim	++ ++	MAT2A_K03 MAT2A_K08	X2A_K02 X2A_K04
K03	korzysta z czasopism naukowych i popularnonaukowych dotyczących dydaktyki matematyki	++	MAT2A_K05	X2A_K05

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia dla każdej formy zajęć				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5

zaliczenie konwersatorium: Uzyskanie od 51% do 60% punktów możliwych do uzyskania	zaliczenie konwersatorium: Uzyskanie od 61% do 70% punktów możliwych do uzyskania	zaliczenie konwersatorium: Uzyskanie od 71% do 80% punktów możliwych do uzyskania	zaliczenie konwersatorium: Uzyskanie od 81% do 90% punktów możliwych do uzyskania	zaliczenie konwersatorium: Uzyskanie co najmniej 91% punktów możliwych do uzyskania
egzamin: Uzyskanie od 51% do 60% punktów możliwych do uzyskania	egzamin: Uzyskanie od 61% do 70% punktów możliwych do uzyskania	egzamin: Uzyskanie od 71% do 80% punktów możliwych do uzyskania	egzamin: Uzyskanie od 81% do 90% punktów możliwych do uzyskania	egzamin: Uzyskanie co najmniej 91% punktów możliwych do uzyskania

4.5. Metody oceny dla każdej formy zajęć							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
			x (w. spec., konw.)	x (konw.)	x (konw.)	x (konw.)	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	93	63
Udział w wykładach	30	30
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach... itd.	60	30
Udział w konsultacjach		
Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym itp.	3	3
Inne		
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	57	87
Przygotowanie do wykładu	7	7
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	30	45
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	15	30
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej	5	5
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	150	150
PUNKTY ECTS za przedmiot	6	6

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....